

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

RESILIENT ECONOMIES AND COMMUNITIES

Prosper BSR

**Projekta “Prosper BSR” ietvaros veiktās aptaujas
“Ukrainas bēgļu integrācija Latvijas darba tirgū”
rezultātu analīze**

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

Rīga, 2023

Aptaujas “Ukrainas bēgļu integrācija Latvijas darba tirgū” analīze

Aptaujas periods: 21.09.2023. - 13.11.2023.

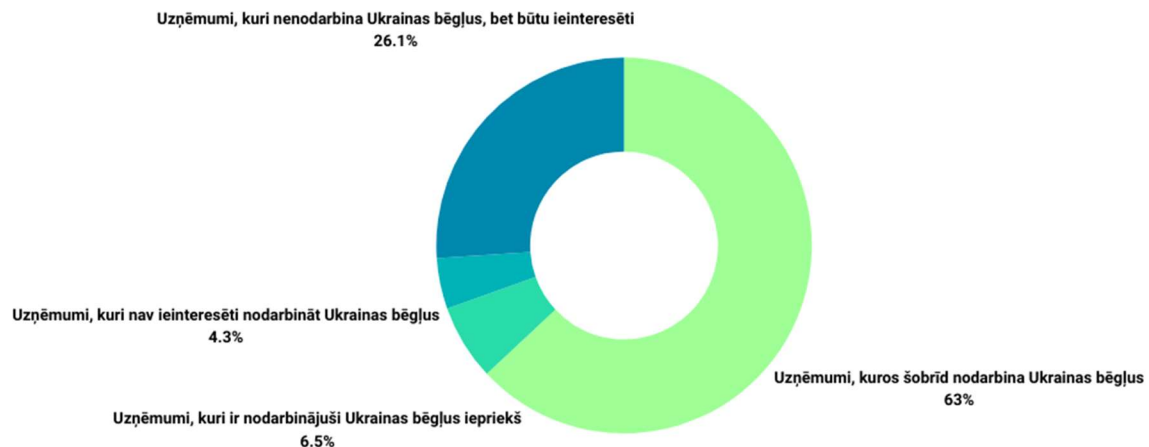
Respondentu skaits: 46 Latvijas uzņēmumi.

Aptaujas mērķis: Apzināt Latvijas uzņēmumus, kas snieguši atbalstu Ukrainas bēgļiem, kas ir bijuši vai ir šobrīd darba devēji Ukrainas bēgļiem, sadarbības novērtējumu, problēmsituācijas un interesi nākotnē nodarbināt Ukrainas bēgļus.

Aptaujas pamats: Pētījums tika veikts INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas projekta “Prosper BSR” ietvaros.

Projekta “Prosper BSR” jeb “Perspektīvas veicināšana potenciālajam darba spēkam Baltijas jūras reģionā” mērķis ir veicināt Ukrainas bēgļu integrāciju darba tirgū un uzņēmējdarbībā Baltijas jūras reģionā. Projekta rezultātā plānots izveidot aplikāciju, kurā Ukrainas bēgļiem vienkopus būs pieejama informācija par darba iespējām Latvijā, Lietuvā un Polijā, kas tiks nodota lietošanai arī citām Baltijas jūras reģiona valstīm. Lai tas tiktu realizēts, projekta partneri katrā valstī veido sadarbības tīklus ar dažādām organizācijām, lai sekmētu sadarbības iespējas nākotnē.

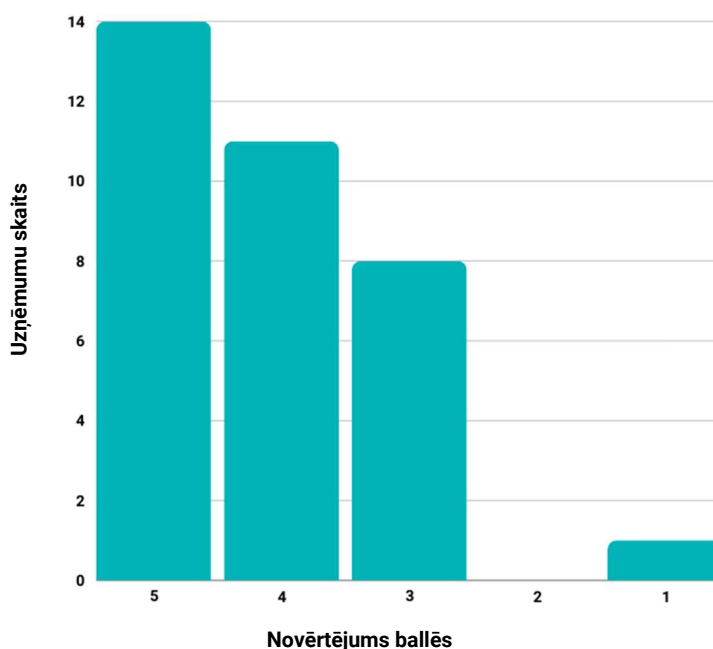
LTRK projekta ietvaros veica pētījumu laika posmā no 2023. gada 21. septembra līdz 2023. gada 13. novembrim. Aptaujā tika apzināti uzņēmumi Latvijā, kas snieguši atbalstu Ukrainas bēgļiem, kas ir bijuši vai ir šobrīd darba devēji Ukrainas bēgļiem, vai arī vēlētos nākotnē savā uzņēmumā piedāvāt darba iespējas. Aptauja tika elektroniski izsūtīta LTRK biedriem. Aptaujā piedalījās 46 uzņēmumi no dažādām nozarēm, tajā skaitā izglītības, inženierkomunikāciju, elektroapgāde, ražošana, transports, apģērbu un apavu šķirošana, mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība, būvniecība un būvmateriālu ražošana, veselības aprūpe, lauksaimniecība, dzelzceļa infrastruktūras projektēšana, tūrisms un citas.

1. att. Ukrainas bēgļu nodarbinātība uzņēmumos

Ukrainas bēgļi tiek nodarbināti (skat. 1. att.) 63% no aptaujātajiem uzņēmumiem, 6.5% ir nodarbinājuši savos uzņēmumos Ukrainas bēgļus, bet vairs nenodarbina, 26.1% ir ieinteresēti nodarbināt Ukrainas bēgļus nākotnē un 4.3% nav ieinteresēti nodarbināt Ukrainas bēgļus savos uzņēmumos. Biežāk uzņēmumi norādījuši, ka savos uzņēmumos nodarbinājuši 2 – 5 bēgļus?, lielāko skaitu sasniedzot uzņēmumam, kas darbojas mazumtirdzniecības nespecializētajos veikalos, nodarbinot 45 Ukrainas bēgļus.

Ukrainas bēgļi Latvijas uzņēmumos nodarbināti tādos amatos kā piena produktu ražotājs, noliktavas darbinieks, apkopējs, gaļas apstrādes iekārtu operators, pārtikas produktu ražošanas operators, putnkopis, biroja administrators, kravu auto šoferis, šķirošana cehā un tirdzniecībā veikalos, palīgstrādnieks, būvstrādnieks, inženieris-ķīmiķis, ārsts, medicīnas māsa, līnijas darbinieks, instruktors, personāldaļas darbinieks, programmētājs, marketologs, projektētājs, dokumentu apstrādes speciālists, arhitektūrā maketu izgatavotājs, preču iesaiņotājs, tekstila loģistikas darbinieks, šķērēšanas iekārtu operators, mehatroniķis, šūšanas iekārtu operators, pavārs, pavāru palīgs, trauku mazgātājs, ražošanas vadītāja asistents ekonomikas jautājumos, autobusa vadītājs, trolejbusa vadītājs, klientu apkalpošanas speciālists (Ukrainu atbalsta centrā) un citos amatos. Uzņēmumi norāda, ka arī turpmāk būtu gatavi nodarbināt Ukrainas bēgļus savos uzņēmumos līdzīgos amatos, kā arī citos amatos ar atbilstošu kvalifikāciju.

2. att. Sadarbības novērtējums ar Ukrainas bēgļiem (1 – negatīvi; 5 - pozitīvi)

Novērtējot sadarbību ar Ukrainas bēgļiem 1-5 ballu skalā (skat. 2. att.), kur 5 balles ir pozitīvi, 1 balle – negatīvi, 40% uzņēmēju novērtēja sadarbību ar Ukrainas bēgļiem ar 5 ballēm kā pozitīvu, 31% ar 4 ballēm, 23% ar 3 ballēm un 6% ar 1 balli kā negatīvu.

Jautājot par problēmām un sarežģījumiem, uzņēmumi norādījuši, ka līdz šim interesi izrādījuši tikai gados veci cilvēki un bez attiecīgajām iemaņām jomā, sarežģījumi par precīzu personas datu ziņošana VID, bēgļu neizpratne par Latvijas algu sistēmu, valsts valodas nezināšana un valodas barjera kopumā. Kā arī birokrātija – uzņēmumos tiek algoti papildu darbinieki, lai palīdzētu reģistrēt Ukrainas bēgļus un atvērt bankas kontus. Vairāki uzņēmumi norāda, ka grūtības sagādā neatrisināma problēma, ka Ukrainas bēgļiem citas valstis šķiet perspektīvākas un pievilcīgākas un pēc neilga laika viņi dodas prom. Pastāv arī liels emocionālais slogs Ukrainas bēgļu vidū.

Uz jautājumu par atbalstu, kas ir bijis nepieciešams, lai veiksmīgāk nodarbinātu Ukrainas bēgļus savā uzņēmumā, uzņēmumi norādīja, ka palīdzētu sagatavots tulkojums darba līgumam Ukrainu valodā, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, dzīvesvietu nodrošināšana Ukrainas bēgļiem, konsultācija ar Pilsonības un migrācijas lietu

pārvaldi par dokumentu noformēšanu, mutiskas konsultācijas ar valsts iestādēm par formalitātēm, valsts atbalsts nodokļu sistēmā un informācija par nodokļu atvieglojumiem, apmācību programmu tulkošana krievu valodā, darba atļaujas un darba specifikai nepieciešamie kursi. Uzņēmumi norāda, ka nepieciešama aktualizēta informācija par to, vai potenciālajam darbiniekam ir legāla atļauja piedalīties darba tirgū un citu dokumentu pārbaudes iespējas, kā arī rīcība, ja dokumentiem ir beigušies termiņi. Uzņēmums arī norāda, ka Nodarbinātības Valsts aģentūras veidotā programma "Apmācība pie darba devēja" ir bijusi vērtīga, bet pašlaik no jūnija ir apstādināta un nav zināms tās atsākšanās laiks.

3. att. Ukrainas bēgļu nodarbinātība nākotnē uzņēmumos

Uz jautājumu, vai uzņēmumi plāno nākotnē savā uzņēmumā nodarbināt kādu Ukrainas bēgli (skat. 3. att.), 58.7% no respondentiem atbildēja, ka plāno, un 41.3%, ka iespējams plāno, kas parāda pozitīvu attieksmi uzņēmumu vidū un atbalstu Ukrainas bēgļu integrācijai darba tirgū.

Projekts tiek realizēts ar INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas atbalstu. Pētījums nav oficiālais ES viedoklis.

Pētījumu izstrādāja:

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

Rolanda Ķikule

Projekta Prosper BSR koordinatore

rolanda.kikule@litrk.lv

Virszraudzība:

Līga Sičeva

ES projektu daļas vadītāja

liga.siceva@litrk.lv

Aptaujas jautājumi

1. Uzņēmuma nosaukums *

2. Vārds, uzvārds *

3. Amats *

4. Darbības nozare *

5. Pilsēta *

6. Vai esat nodrošinājuši darbu Ukrainas bēgļiem? *

- Jā, arī šobrīd mūsu uzņēmumā strādā Ukrainas bēgļi
- Jā, esam nodrošinājuši iepriekš, bet vairs nenodarbinām
- Nē, bet būtu ieinteresēti nodarbināt
- Nē

7. Cik daudz Ukrainas bēgļu esat nodarbinājuši savā uzņēmumā?

8. Kādā amatā esat nodarbinājuši Ukrainas bēgļus savā uzņēmumā?

9. Kādā amatā nākotnē Jūs varētu nodarbināt Ukrainas bēgļus savā uzņēmumā?

10. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir bijusi Jūsu sadarbība ar Ukrainas bēgļiem (1- negatīva; 5 - pozitīva):

11. Ja ir bijušas kādas problēmas/sarežģījumi darbā ar Ukrainas bēgļiem, lūdzu, norādiet:

12. Kāds atbalsts ir bijis nepieciešams, lai veiksmīgāk nodarbinātu Ukrainasbēgļus savā uzņēmumā?

13. Vai plānojat nākotnē nodarbināt kādu Ukrainas bēgli savā uzņēmumā?

*

- Jā
- Nē
- Iespējams

14. Vai esat sniedzis atbalstu kādam Ukrainas bēglim, veidojot savu uzņēmumu Latvijā? *

- Jā
- Nē

Paldies par Jūsu veltīto laiku aptaujas aizpildīšanā!